

Kort om konfidsensintervall

Andreas Rasmusson

November 14, 2024

Definition

Låt

1. X vara en slumpvariabel med (okänt) väntevärde $\mu < \infty$ och (okänd) standardavvikelse $0 < \sigma < \infty$
2. $\{X_i\}_{i=1}^n$ vara ett i.i.d stickprov för X .
3. $\bar{X}_n$ vara slumpvariabeln definierad genom $\bar{X}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i$
4. S vara slumpvariabeln definierad genom $S_n = \sqrt{\frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X}_n)^2}$
5. $\delta \in [0, 1]$
6. z_δ vara det reella tal för vilket gäller att en standardiserad normalfördelad slumpvariabel Z uppfyller $\mathbb{P}(-z_\delta \leq Z \leq z_\delta) = \delta$
7. $Y_{1,n}$ vara slumpvariabeln $\bar{X}_n - z_\delta \cdot \frac{S_n}{\sqrt{n}}$
8. $Y_{2,n}$ vara slumpvariabeln $\bar{X}_n + z_\delta \cdot \frac{S_n}{\sqrt{n}}$

Vi kallar *slumpvektorn* $(Y_{1,n}, Y_{2,n})$ för ett konfidsensintervall av ordning n med konfidsensgrad δ för μ . Ett *observerat* konfidsensintervall av ordning n med konfidsensgrad δ är ett talpar $(Y_{1,n}(\omega), Y_{2,n}(\omega))$ för något $\omega \in \Omega$ där $(\Omega, \mathcal{F}, \mathbb{P})$ är det underliggande sannolikhetsrummet.

Sats

Låt X vara en slumpvariabel med väntevärde $-\infty < \mu < \infty$ och standardavvikelse $0 < \sigma < \infty$. Låt vidare, för varje $n \geq 1$, $(Y_{1,n}, Y_{2,n})$ vara ett konfidsensintervall av ordning n med konfidsensgrad $0 < \delta < 1$ för μ . Då gäller att

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \mathbb{P}(Y_{1,n} \leq \mu \leq Y_{2,n}) = \delta$$

Anmärkning

Observera att teoremet ovan är ett uttalande om kvantiteter som varierar slumpmässigt i förhållande till en fix kvantitet μ . Teoremet säger *inte* att i efterhand, när man fått sitt *observerade* konfidensintervall I , gäller att “ μ tillhör I med sannolikhet nära δ ”. Faktum är att det senare uttalandet är falskt eftersom $0 < \delta < 1$ och såväl μ som I är fixa. Det finns ingen icke-trivial sannolikhet involverad i huruvida μ tillhör I . Det vore som att säga “Sannolikheten att $2 \leq 3 \leq 4$ är 0.95” eller “Sannolikheten att $2 < 8 < 4$ är 0.95”. På samma sätt är det inte korrekt att säga att “ I täcker μ med sannolikhet nära δ ”. Båda dessa påståenden är alltså falska. Däremot är det, under ovanstående definition av konfidensintervall, korrekt att säga att “För stora stickprov gäller att ett konfidensintervall med konfidensgrad δ täcker μ med sannolikhet nära δ ” eller “För stora stickprov tillhör μ ett konfidensintervall med konfidensgrad δ med sannolikhet nära δ ” eftersom det är uttalanden om en slumpvektor och inte om fixa kvantiteter.

Bevis av satsen

Vi har att

$$\mathbb{P}(Y_{1,n} \leq \mu \leq Y_{2,n}) = \mathbb{P}\left(\bar{X}_n - z_\delta \cdot \frac{S_n}{\sqrt{n}} \leq \mu \leq \bar{X}_n + z_\delta \cdot \frac{S_n}{\sqrt{n}}\right)$$

=

$$\mathbb{P}\left(\frac{\sqrt{n}(\bar{X}_n - \mu)}{\sigma} \leq z_\delta \frac{S_n}{\sigma} \& \frac{\sqrt{n}(\bar{X}_n - \mu)}{\sigma} \geq -z_\delta \frac{S_n}{\sigma}\right)$$

=

$$\mathbb{P}\left(-z_\delta \frac{S_n}{\sigma} \leq \frac{\sqrt{n}(\bar{X}_n - \mu)}{\sigma} \leq z_\delta \frac{S_n}{\sigma}\right)$$

Eftersom S_n är en konsistent skattning av σ , vet vi att S_n konvergerar mot σ i sannolikhet och därmed också i fördelning. Vidare vet vi från centrala gränsvärdessatsen att $\frac{\sqrt{n}(\bar{X}_n - \mu)}{\sigma}$ konvergerar i fördelning mot Z . Således måste det gälla att

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \mathbb{P}(Y_{1,n} \leq \mu \leq Y_{2,n}) = \lim_{n \rightarrow \infty} \mathbb{P}\left(-z_\delta \frac{S_n}{\sigma} \leq \frac{\sqrt{n}(\bar{X}_n - \mu)}{\sigma} \leq z_\delta \frac{S_n}{\sigma}\right) = \mathbb{P}(-z_\delta \leq Z \leq z_\delta) = \delta$$

, precis som utlovat. Beviset är nu färdigt. $\diamond$